

## Гендерне обличчя Житомира: вчора, сьогодні, завтра

Наталія Тарасенко,  
Світлана Євченко

Як ми можемо переконати посадовців і жителів міста в тому, що є певні проблеми, гендерні розриви у сферах?

Ми можемо послуговуватися інформацією про світові тенденції та позитивні практики — і це, звичайно, добре. Але частіше людей переконують конкретні аргументи, факти із їхньої місцевості, можливість побачити свою причетність до тієї чи іншої теми/проблеми. Якраз збір та аналіз гендерної статистики і є цією доказовою базою, чіткою аргументацією або як відповідь опонентам, або як пропозиція до позитивних змін у сфері/роботі щодо вирішення проблеми. Гендерна статистика надає об'єктивності та створює основу для ухвалення обґрунтованих рішень. У цьому аспекті особливо важливим є вміння інтерпретувати статистичні дані, розподілені за статтю. А це потребує аналітичних здібностей і такої професійно важливої якості, як гендерна чутливість.

Грунтуючись на гендерній статистиці, можна робити гендерний аналіз, виявляти тенденції, прогнозувати зміни та розвиток, визначати пріоритети, обирати ефективні канали комунікації (міжособистісні чи медійні), відстежувати ефективність комунікаційних дій, здійснювати моніторинг та оцінку рішень, проектів і політики. Систематичне збирання статистичних даних, розподілених за статтю, дає можливість аналізувати ситуацію щодо того, чи відбувається подолання гендерних розривів (дисбалансів) у різних сферах суспільного життя, і простежувати динаміку процесів.

Житомирська міська рада має істотний досвід збору та використання статистичних даних, адже почала працювати в цьому напрямі з 2010 року.

Аналітичне дослідження «Гендерне обличчя Житомира: вчора, сьогодні, завтра» підготовлено в межах проекту «Житомир — місто рівних можливостей» за участі Житомирської ГО «Паритет», Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради, Головного управління статистики у Житомирській області й за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади в рамках спільного проекту АМУ та ПРОМІС.

Мета дослідження полягала в тому, щоб через популяризацію гендерної статистики привернути увагу влади і громади м. Житомира до гендерних розривів у різних сферах життєдіяльності.

Було важливо:

- дослідити становище жінок і чоловіків у м. Житомирі в динаміці протягом п'яти років, які минули від проведення попереднього системного дослідження з означеної теми;
- підвищити спроможність посадових осіб органів місцевого самоврядування щодо збору гендерно дисегрегованих даних і використання гендерної статистики під час ухвалення управлінських рішень;
- актуалізувати питання необхідності врахування гендерного компоненту під час розробки місцевих програм і заходів.
- підвищити рівень гендерної обізнаності та гендерної чутливості влади і громади м. Житомира, популяризувати серед громади важливість збору та використання гендерної статистики.

У статистичному аналітичному збірнику «Гендерне обличчя Житомира: вчора, сьогодні, завтра» зібрано та проаналізовано стан впровадження гендерної рівності в м. Житомирі за п'ять років. Це дослідження містить не лише статистичні дані, а й їх інтерпретацію. Такий гендерний портрет стане в пригоді і працівникам міської ради, і громадським організаціям, і науковцям. Означене дослідження охоплює розподілену за статтю статистику за 2012–2017 рр. (аналіз, таблиці, діаграми), а також містить аналітичну інформацію та загальні рекомендації орієнтовно за такими розділами:

- демографічна ситуація;
- освіта;
- стан здоров'я;
- фізична культура;
- оздоровлення дітей;

- соціальний захист;
- діяльність Житомирської міської ради;
- стала міська мобільність;
- діяльність громадських організацій.

Наявність гендерної статистики створює передумови для ухвалення виважених та ефективних управлінських рішень, адже насамперед увиразнює різні групи жінок і чоловіків, робить їх видимими як тих, хто користується чи не користується певними послугами; хто надає певні послуги; хто ухвалює та хто виконує рішення. Чому важливо сегментувати, тобто виділяти різні цільові групи? Передусім тому, що різні групи жінок і чоловіків можуть мати як спільні потреби й проблеми, так і відмінні. Жінки й чоловіки можуть виконувати як спільні соціальні ролі, так і відмінні. А це, своєю чергою, впливає на їхні можливості, зайнятість, структуру часу, розподіл професійних і сімейних обов'язків, особливості дозволя та самореалізацію загалом.